

MAGAZIN

cultural-istoric și de informație

REVISTĂ A ROMÂNILOR DE PRETUTINDENI

DIRECTOR: Vasile Todi

REDACTOR-ȘEF: ȘTEFAN TARJOC

ACTUALITATEA CLASICILOR

DISCUȚII PUBLICE

Co plăcere să frecvențezi în mod regulat Parlamentul. Întâlnești oameni mari, strângi mâini foarte bine îngrijite, ascuți pe culoare conversații amabile. Pe urmă, când încep discuțiile, te așezi pe un scaun confortabil și aștepti desfășurarea evenimentelor. De cele mai multe ori, banca ministerială e aproape pustie. Vreun ministru somnoros, ori vreun subsecretar de stat, moțâie distrat asupra ei. Opoziția atacă. Se urcă la tribună Modreanu, de pildă, înalt, gros și îmbrăcat într-o combinație națională de tot hazul. Citește o foaie bătută la mașină. Ce vrea acest disident lupist? Cere, nici mai mult nici mai puțin, decât să exportăm anual zece filme românești peste graniță!!!

De unde o fi ciupit deputatul mucul ăsta de idee? Taină! După Modreanu atrage

atenția un majoritar. Să-i zicem doctorul Isăcescu, care este unul din marii pisălogi ai Camerei. Nu e zi să nu întrebe ori să nu interpeleze guvernul pentru o afacere în perspectivă, pentru o neglijență, pentru un abuz.

După doctorul Isăcescu vorbește iar opoziția. Toată deodată. Invecitivele sînt aruncate, cu violență, ca niște mingi, dintr-o parte în alta. Trimiterile la „origină” sporesc. Dacă scaunele n-ar fi prinse cu șuruburi de dușumea, puține capete de parlamentari ar scăpa nespate. Clopoțelul președintelui n-are nici o putere. Sunetul lui, subțire și nervos, îndeamnă la ris, ca o amuzantă joacă de copii cu mustăți.

Dar oboseala nu întîrzie să vină. Ședința e suspendată. Aleșii nației se înfruptă

CONSTATARE EVREIASCĂ

„Noi, evreii, avem prea mulți bani, putere și idei și asta e rău, pentru că ne așează întoldeauna între cei puțini.”

la bufet cu icre negre, cu vinișor, cu prăjituri.

Se află în Cameră și cîțiva deputați, care zilnic se răcoresc cu apă rece și rahat.

Și aceștia nu sînt nici măcar turci, ori cel puțin dobrogeni.

Intrarea în ordinea de zi e o poemă.

- Găsește un proiect Sasso (Ollio P.) ori Nistor (Ion I); ori Valer (Pantolon). Ca-

(continuare în pag. 2)

Zaharia STANCU

(15 februarie 1935)

Duh și viață

Sfântul Apostol Petru numește „cuvintele” sau învățăturile Mântuitorului: „cuvinte ale vieții veșnice” (Ioan 6, 68). Primirea acestora cu credință și hotărârea de a le urma, aduce în suflet pe Hristos Domnul înviat din morți. Iar dacă Hristos este în noi, atunci și Duhul Lui este în noi renăscându-ne la viață nouă. Mântuitorul însuși declară despre învățăturile Sale: „Cuvintele pe care vi le grăiesc Eu sunt duh și viață” (Ioan 6, 63). Urmarea lor ne face adevărați creștini și purtători ai numelui lui Hristos. Astfel devenim făptură nouă prin Duhul lui Hristos sălășluit în noi, nu numai după suflet, ci și după trup.

✠ NICOLAE
Mitropolitul Banatului

Poezii ai tuturor vremurilor

Geo BOGZA

Limba bouului

În cele din urmă s-a pus problema

să se măsoare limba bouului.

Întâi s-a încercat cu metrul

Apoi cu kilometrul
Dar nu a fost de ajuns.

Atunci s-au folosit tot felul de
măsurători:

Distanța dintre alfa și omega
Cea dintre vid și materie
Și chiar cea dintre sens și nonsens.

Dar tot nu a fost de ajuns.

Nimic nu a fost de ajuns.

Nimic n-o să măsoare niciodată
Cât e de lungă limba bouului.

“ODIHNIND” ÎN BIBLIOTECĂ

Nu pot fi desproprietăriți scriitorii de greșelile lor, dar nici de faptele lor sublime. Îl acuză, unii de azi, pe Geo Bogza, pentru „Meridiane Sovietice”, unde îl glorifică pe Lenin, cum rușii de ieri îl culpabilizau pe Maxim Gorki pentru că alături de alți treizeci și șase de scriitori a semnat rușinoasa carte despre Belomorkanal, care, pentru întâia oară în literatura rusă, a glorificat munca de rob. Uită însă cei ce se uită pieziș la aceste teoretician al avangardei, de o faptă a sa, vecină cu desăvârșirea morală. Le-o amintește, însă, George Tomaziu, în „Jurnalul unui figurant”. Pictorul care a studiat la Paris, sub îndrumarea lui André L’hote, a fost condamnat politic între 1950 și 1963. La procesul său, „atenția celor prezenți (în tribunal) a fost atrasă de

Nicolai Semionovici, „Cazacii din Urali”, 1912

agitația de la intrarea în sală: ușa s-a deschis și în fața asistenței uluite a apărut, vijelios, silueta masivă, puțin cam deșelată (nu degeaba i se spunea „uriașul blând” – n.m.), a unui bărbat, care mi se părea că-l recunosc. Să fie chiar el, acel mare prieten la care țineam atât de mult, scriitorul Geo Bogza? Și ce căuta aici? A înaintat până la bară, cu pas greu și hotărât, a ajuns în fața colonelului – președinte și a întors capul către noi. Ochiul său scânteia. Apoi, cu o voce hotărâtă și-a declinat identitatea și a spus că voia să depună mărturie despre mine. Ținea în mâna dreaptă carnetul de membru de partid și pe cel de membru al Academiei. Totul era atât de neobișnuit – un asemenea caz nu mai

(continuare în pag. 2)

Vasile TODI

ANUL XVI
NR. 1 (191)

IANUARIE
GERAR

Tel. 0721.935.392 Fax: 021.519.9551
WWW.MAGAZINMR.RO MAGAZINMR@YAHOO.COM

ISSN:
1453-2700

2010

BUGETUL ȘI BUGETARI

Oricât ar încerca Guvernul să întindă Prevederile bugetare în condițiile actuale, banii nu se pot ajunge. Vrem și pensii mai bune și medicamente mai scumpe și profesori mai bine plătiți și... și...

În aceste condiții, oricine ar fi la putere, ar avea probleme. Apoi mai sunt promisiunile ce ar trebui onorate. Mai sunt cei merituoși ce ar trebui recompensați, dar se pune problema, de unde? Singura soluție... împrumutul extern. Dar e rezonabil să ne îndatorăm țara pentru niște nevoi actuale? Avem acest drept? Dacă socotim că alții au făcut la fel și pe când nu era criză... atunci fie.

Totuși cea mai mare parte a împrumutului ar trebui cheltuit acolo unde se produce, unde apar noi locuri de muncă, unde banii se fructifică.

Dacă nu se întâmplă așa, cine-i pedepsește pe cei ce greșesc? Poate PRESA, poate OPOZIȚIA, poate UE...

Ar fi cazul să se mai găsească și conducători care să se gândească la țară, la viitorul ei, la copiii noștri și viitorul lor, fiindcă până acum nu prea am avut asemenea conducători. Poate aducem pe cineva de afară... de exemplu: din China sau Cuba.

Dr. ec. Ștefan TARJOC

ACTUALITATEA CLASICILOR

DISCUȚII PUBLICE

(urmare din pag. 1)

mera aplauda. Se nasc iar discuții: Escroc, lichea, țigane, hoț, fals, șperț, afacere, iată cuvintele preferate.

Și altele care nu pot fi scrise.

Asta se cheamă discuție.

Discuție publică.

Fiindcă tribunalele sînt încărcate de cetățeni.

Discuțiile odată sfîrșite, vine votarea.

Deputații trec pe lângă niște oale.

Și aruncă în ele bile colorate.

Președintele le numără: sînt, în total, 22 ori 23, ori 25.

Cel ce le-a numărat vorbește tare: Proiectul s-a admis cu; 104 bile, ori cu 124, ori cu 234.

După fantezie și după curaj.

Tace majoritatea.

Tace și opoziția.

A comis cineva un fals?

A făcut cineva o ilegalitate?

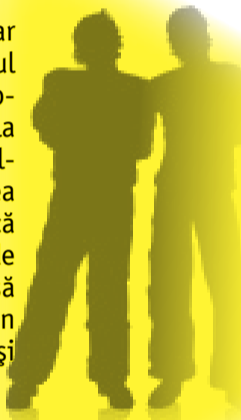
Aș!...

Discuțiile au fost publice.

Votarea s-a făcut „cu bile”.

Nu toate capitalele lumii strică țările pe care le reprezintă, dar a noastră da! Bucureștiul, această „cetate a perzaniei”, locul unde virtutea se metamorfozează în păcat, ne ruginește viitorul și ne diluează cultura. Cu una ori două excepții, capitala noastră bizantină, editează numai reviste cu... țâțe. Ce ne salvează? Țara! Dincolo de hotarele amintitei cetăți, imobilitatea intelectuală este dinamită de buni și inimoși gazetari. Dacă nu mă credeți, citiți, vă rog, materialul alăturat, trimis nouă de domnul Marian Sârbu din Tulcea, prieten al Trustului de Presă „Magazin”, și scris de un talentat gazetar - sub pseudonim, din același oraș, care, de la 1878, este capitala județului cu același nume. Am spus capitala?

Vasile TODI

Ridică-te Gyuri, ridică-te
Ivane, deconcentrata-i a ta!

Ridică-te, om bun, chiar dacă n-ai avut prevederea să devii membru de partid la timp. Chiar dacă oamenii cu viziune s-au înregimentat politic înainte de criză, chiar dacă tu erai ocupat să muncești la vremea aia, pentru a-ți putea plăti la timp creditele doar cu buletinul (pe care încă le mai puteai face pentru un prăjitor de pâine sau pentru un filtru de cafea), să nu crezi că ai ratat chiar tot.

Te uți, prietene Ali, te uți, amice Antonio, te uiți Cetine și te uți și tu, Pardailane. Toți vă uitați cu jind la minoritatea maghiară care, din 1996 n-a ratat decât guvernul Boc I. Te uiți vecine și tu la Popescu, de la parter, care a fost mai dibaci în 1990 și s-a transferat de la PCR la FSN. Ne uităm toți și ne vine să plângem că n-am avut dibăcia să devenim activiști de tip nou, lipitori de afișe, agitatori la mitinguri locale ori organizatori de microbuze electorale. Nu ne-a dat prin cap că supraviețuirea ține de partidul din care facem parte și nu ne-am înghesuit să ne înscriem în vreun partid. Acum, apolitici și loviți de criză, stăm să ne căinăm soarta care nu ne poate oferi, din patru în patru ani, o slujbă comodă la stat. Și, totuși, speranță există.

Surse din eterogena coaliție de guvernământ ne spun că nu e obligatoriu să fii membru PDL sau UDMR pentru a visa la un post în administrația publică locală. Guvernul Boc a avut nevoie și de susținerea Grupului Parlamentar al Minorităților Naționale alta decât cea Maghiară și, mult mai important, de votul celor 24 (actualmente 20) de independenți. Așadar, deși minoritățile n-au cerut posturi de miniștri, iar independenții au primit fără să ceară, marea împărțea la țării nu s-a terminat. Oamenii de-abia ce și-au revenit după sărbători și s-au trezit, acum, că voturile lor valorează, totuși, câte ceva. Căci fără cele 38 de voturi ale minorităților și ale independenților guvernul Boc nici n-ar exista și nici buget n-ar putea trece prin Parlament. Drept urmare, chiar dacă posturile de miniștri, de secretari de stat sau cele de prefecți și subprefecți s-au distribuit încă din primul val, mai e loc pentru subvenții personale sub formă de posturi bine plătite.

Așa că, oameni buni, ați făcut alegerea corectă nealergând niciun partid dintre cele care conduc România post-decembristă. Câte dintre ele au intrat în Parlament? Trei, plus UDMR și PC. Ce șanse aveți să fi nimerit un partid de guvernământ? Una, plus UDMR. Așa, însă, șansele domniilor voastre de a pune mâna pe un post de director de agenție deconcentrată, director adjunct, referent sau portar de bloc numit politic sunt enorme. Consultați-vă agenda de telefon, scormoniți-vă memoria sau smulgeți mărturiile de pe la rudele mai în vârstă. Dacă vă cheamă Oprea, Nicolicea, Tabugan, Zoicaș, Bordeianu etc, sau dacă, la un moment dat, ați intrat în contact cu oameni ce poartă acest nume, bateți cu pumnul în masă și revendicați-vă dreptul de a fi numiți slujbași ai statului român. Nu contează că nu vă pricepeți la nimic, important e să cunoașteți persoana potrivită. În plus, aveți și un mare avantaj în fața portocaliilor, căci veți putea mereu să pretindeți că ați fost numiți pe criterii de independență.

“ODIHNIND”
ÎN BIBLIOTECĂ

(urmare din pag. 1)

existase – încât președintele nu a găsit nimic de obiectat. Prietenul meu și-a făcut atunci depoziția, n-a fost deloc zgârcit în laude, îndrăznind chiar să spună la sfârșit că era gata să subscrie la orice aș fi putut face. Pronunța clar fiecare silabă, sublinia fiecare cuvânt. Apoi... a făcut un ocol pentru a trece pe lângă mine și murmurând cu o voce gătuită: Ce-au putut face din tine!, mi-a strecurat ceva în buzunar... Un rulo de bancnote.” Acesta a fost fratele lui Radu Tudoran...

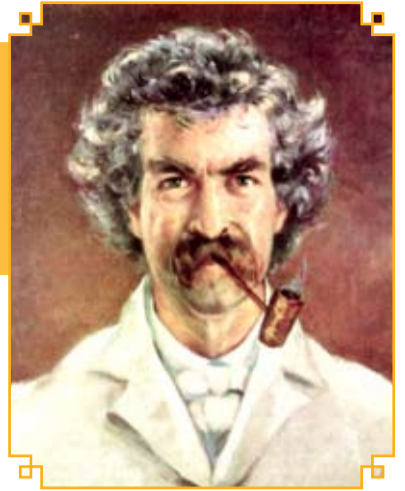
În opinia lui Panait Istrati, revoluțiile servesc numai organizatorilor. Precum se vede...

Apropo de revoluție, în timpul revoluției franceze, a fost adusă la eșafod, o familie de burghezi: bărbat, nevastă și un copil de șase ani. Au fost mai întâi decapitați tatăl și mama, pe urmă s-a citit actul de acuzare al copilului, condamnat la moarte fiindcă supsesse din laptele reacțiunii. Și asta s-a întâmplat în departamentul viitorului scriitor – cetățean Romain Rolland, care, chiar a crezut că numai revoluția pune în mișcare locomotiva istoriei.

Neobositul hoinar Samuel Langhorne Clemens, în spatele căruia se ascund cei mai cunoscuți ștregari din literatură: Huckleberry Finn și Tom Sawyer și care și-a ales drept pseudonim literar strigătul celor care măsurau adâncimea apei în Mississippi: „Mark one, mark twain”, adică „Un stângen, doi stângeni”, ne dăruiește în jurnalul lui Adam și al Evei, o superbă înșiruire de istorisiri despre primul cuplu care descoperă chinurile și prinosurile dragostei, atunci când iubirea nu avea încă nume.

Vasile TODI

LUNI

Această nouă creatură cu părul lung îmi stă tot timpul în cale. E tot timpul prezentă și mă urmărește peste tot. Nu îmi place; nu sunt obișnuit să am companie. Mi-aș dori să stea cu animalele... Azi e înorat, bate vântul dinspre răsărit; cred că o să și plouă... NOI? De unde am învățat cuvântul ăsta? - îl folosește noua creatură.

MARȚI

Am cercetat marea cascadă. Este, cred, cel mai frumos loc de pe domeniu. Noua creatură o numește Cascada Ni-

ofensatoare:

Pe aici către Bulboană

Pe aici către Insula Caprei

Peștera Vânturilor în direcția aceasta

Spune că acest parc ar fi ideal pentru o stațiune de vară frumușică, dacă ar exista obiceiul. Stațiune de vară - altă invenție a ei - numai cuvinte, fără nici o noimă. Ce e aia stațiune de vară? Mai bine nu o întreb, pentru că îi place atât de mult să explice.

VINERI

să te odihnești după oboseala de Duminică. Pare o idee bună... S-a urcat din nou în acel copac. Am dat-o jos de acolo. Spunea că nu a văzut-o nimeni. Pare să considere acest lucru ca o justificare suficientă pentru a încerca orice lucru periculos. I-am spus asta. Cuvântul justificare i-a trezit admirația - și invidia, asta e părerea mea. Este un cuvânt bun.

EXTRASE DIN JURNALUL LUI ADAM

agara - de ce, chiar că nu știu. Spune că ARATĂ precum Cascada Niagara. Țasta nu e un motiv, ci mai degrabă un capriciu și imbecilitate. Niciodată nu am șansa să dau și eu nume lucrurilor. Noua creatură botează tot ce întâlnește, înainte ca eu să pot protesta. Și întotdeauna sub același pretext - ARATĂ ca acel lucru. Să luăm pasărea dodo, de exemplu. Spune că în momentul în care te uiți la ea poți vedea dintr-o privire că „arată ca un dodo”. Va trebui să păstreze acel nume, fără îndoială. Mă obosește să mă gândesc la asta și oricum nu-mi face bine. Dodo! Nu arată a dodo mai mult decât mine.

VINERI

Botezul lucrurilor continuă nesăbuit, în ciuda a orice aș putea eu face. Îmi venise ideea unui nume foarte bun pentru domeniu, și chiar era foarte muzical și drăguț - GRADINA RAIULUI. Personal, continui să îl numesc așa, dar nu o mai fac în public. Noua creatură spune că e plin de păduri și stânci și peisaje, și că de aceea nu seamănă cu o grădină. Spune că ARATĂ ca un parc, și că nu arată a nimic altceva DECÂT un parc. Consecventă, și fără a se consulta cu mine, a botezat domeniul cu un nou nume, PARCUL CASCADA NIAGARA. Părerea mea este că e suficient de arogant. Și deja a apărut și o inscripție: NU CĂLCAȚI IARBA. Viața mea nu mai este la fel de fericită cum era.

SÂMBĂTĂ

Noua creatură mănâncă prea multe finețe. Cel mai probabil noi vom rămâne fără fructe. „Noi”, din nou - acesta este cuvântul EI; și al meu, acum, din cauză că-l aud prea mult. În dimineața asta e o ceață deasă. Eu nu obișnuiesc să ies pe ceață. Creatura însă, da. Iese indiferent de vreme, după care dă buzna înăuntru cu picioarele pline de noroi. Și vorbește. Ce liniște și plăcut era aici.

DUMINICĂ

Am scăpat. Această zi începe să fie din ce în ce mai plictisitoare. A fost selectată și diferențiată în noiembrie anul trecut ca o zi specială față de celelalte. Înainte mai aveam încă alte șase astfel de zile pe săptămână. În dimineața asta am prins creatura încercând să ia mere din copacul interzis.

LUNI

Noua creatură spune că se numește Eva. E un nume bun, nu am obiecții. Îmi spune să o strig cu acest nume atunci când vreau să vină. În acest caz, i-am spus că îi este inutil. Numele m-a intrigat, evident; și într-adevăr, în mare este un cuvânt bun, care poate fi repetat. Numele spune că creatura nu este un Lucru, ci o Ființă. Am ceva dubii în acest sens; oricum mie îmi e totuna ce este; nici nu m-ar interesa ce este, dacă ar umbla singură și nu ar vorbi.

MARȚI

A împânzit domeniul cu nume execrabile și inscripții

A început să mă roage să nu mă mai duc la cascadă. Dar ce e rău în asta? Spune că o face să se înfioare. Mă întreb de ce; am făcut-o întotdeauna - mi-a plăcut întotdeauna să plonjez, și răcoarea. Am presupus că acesta este scopul pentru care există Cascada. Nu-i văd vreoa altă menire, și trebuie să fi fost făcută pentru ceva. Ea spune că e făcută doar de dragul peisajului - ca și rinoceerii și mastodontii.

Am mers la Cascadă într-un butoi - ceva nesatisfăcător pentru ea. Am fost într-o albie - tot nemulțumită. Am înnotat în Bulboană și în Cataractă într-un costum din frunze de smochin. Mi-a făcut foarte rău. Implicit, repro-

MARȚI

Mi-a spus că a fost făcută dintr-o coastă luată din corpul meu. Acest lucru este cel puțin îndoielnic, dacă nu mai rău. Nu îmi lipsește nici o coastă. Este foarte îngrijorată din cauza vulturului; spune că nu-i priește iarba; îi e teamă că nu îl poate crește; crede că a fost făcut să se hrănească cu carne în stare de descompunere. Vulturul trebuie să se descurce pe cât posibil cu ceea ce i se poate da. Nu putem modifica totul pentru a-i face lui pe plac.

SÂMBĂTĂ

A căzut în lac ieri în timp ce se oglindea în el, ceea ce face întotdeauna. Aproape că s-a înecat și a spus că a fost foarte neplăcut. Acest lucru a făcut-o să-i pară rău pentru creaturile care trăiesc acolo, pe care le numește pești, pentru că dă în continuare nume tuturor lucrurilor care nu au nevoie de asta și care nu vin când le strigi pe nume; chestiune lipsită de importanță pentru ea, oricum e foarte încăpățânată; ca urmare, a luat mai multe și le-a adus noaptea trecută în patul meu pentru a-mi ține cald, dar le-am observat acum și apoi toată ziua și nu văd că ar fi mai fericite decât înainte, doar mai tăcute. Când se întunecă o să le scot afară. Nu voi dormi din nou cu ele, pentru că mi se par lipicioase și neplăcute la atingere atunci când nu ai nimic pe tine.

DUMINICĂ

Am supraviețuit.

MARȚI

A adoptat un șarpe acum. Celelalte animale se bucură, pentru că făcea tot timpul experimente pe ele, tulburându-le; iar eu mă bucur pentru că șarpele vorbește, ceea ce îmi permite și mie să mă odihnesc.

VINERI

Spune că șarpele o sfătuieste să încerce fructele copacului și că rezultatul va fi o educație aleasă și fină, și nobilă. I-am spus că va mai fi un rezultat - că va aduce moartea în lume. A fost o greșeală - mai bine ar fi fost să-mi țin această remarcă pentru mine; nu a făcut decât să-i dea o idee - ar putea salva vulturul bolnav și ar oferi carne proaspătă leilor și tigrilor abătuți. Am sfătuit-o să stea departe de copac. A spus că nu o va face. Presimt că vor fi probleme. Voi emigra.

DUMINICĂ

Nu lucrează duminică, ci lenește foarte obosită; îi place să țină peștele deasupra ei; face zgomote stupide pentru a-l amuza și se prefacă că-i ronțăie labele, ceea ce îl face să râdă. Nu am mai văzut până acum un pește care să râdă. Mă pune pe gânduri... Și mie a început să îmi placă duminică. Să veghezi toată săptămâna la bunul mers al lucrurilor este foarte obositor pentru corp. Ar trebui să existe mai multe duminici. Pe vremuri erau destul de grele, dar acum sunt utile.

șuri tracasante față de extravaganța mea. Nu mă simt deloc în largul meu aici. Ce îmi trebuie este o schimbare de peisaj.

SÂMBĂTĂ

Am evadat marțea trecută, noaptea, am călătorit două zile, mi-am construit un alt adăpost într-un loc retras și mi-am șters urmele cât de bine am putut, dar m-a urmărit cu ajutorul unei fiare pe care a îmblânzit-o și căreia îi spune lup, și a venit să facă din nou zgomotul acela enervant și să verse apa aceea din găurile cu care se uită. Am fost obligat să mă întorc cu ea, dar voi emigra din nou, imediat ce mi se va oferi ocazia potrivită. Se apucă de multe lucruri prostesti, printre altele să studieze de ce animalele numite lei și tigri trăiesc cu iarbă și flori când, spune ea, dinții pe care îi au indică mai degrabă faptul că au fost făcuți să se mănânce între ei. Este o idee stupidă, deoarece asta ar însemna să se ucidă între ei, iar asta ar aduce ceea ce, din câte am înțeles, se numește „moarte”; iar moartea, din câte mi s-a spus, nu a pătruns încă în Parc. Ceea ce e păcat, după unii.

DUMINICĂ

Am supraviețuit.

LUNI

Cred că înțeleg care este scopul săptămânii: să ai timp

Nu fac parte din oamenii care să regrete comunismul. Nu am niciun motiv. Nu poți regreta o clasă privilegiată reprezentată de birocrații de stat care – cum a prevăzut Bakunin – a profitat de bunurile sau proprietățile luate de la foștii proprietari. Nu poți – zdravăn la cap fiind – să regreti ceva de care ai vrut să scapi. Dar blamez crima. O condamn încredințat că Dumnezeu nu o îngăduie nici chiar atunci când omuciderea ar duce la distrugerea răului prin care un popor este eliberat. Dar cât de rău a fost Nicolae Ceaușescu, simte românul la 20 de ani de la asasinarea sa, când îi este atât de bine, încât își amintește tot mai des celebra întrebare interbelică: „N-ai cumva un pahar cu apă că mi-e foame o că n-am unde dormi la noapte?” Iată de ce, în chiar luna nașterii sale, vă poftesc să citiți un fragment din “recursul” semnat de maestrul Adrian Păunescu, știind ca și dumneavoastră, că execuția lui Ceaușescu a afișat un nivel îngrijorător de sălbăticie umană.

Mie mi-e o milă istorică de Nicolae Ceaușescu,
Care a murit împleticindu-se sub ochii
Vajnicilor compatrioți din Târgoviște, orașul
În care tocmai alesese locul unde să se ascundă

De prigoana imperialistă.
Cu cât trece timpul, cu atât mi-e mai rușine
De farsa plină de sânge, pe care am considerat-o

Cu toții eroică și din care, lângă toți eroii
Tineri, care au căzut contestându-l,
Numai el se desprinde, aproape în felul în care

A vrut toată viața să pară și n-a reușit
Cu adevărat niciodată, decât în clipele morții,
Nicolae Ceaușescu, ridicolul nostru voievod
Bălbăit, ultimul erou adevărat al
Țiganiadei Noastre de fiecare zi, dictator inadmisibil

Și erou național, împușcat ca un câine,
Pe la spate, după ce-i legaseră mâinile,
Primul cizmar genial pentru nefericita
Talpă a țării, om bătrân și amărât,
Care și-a iubit țara și a căzut bătrânește,
Mușcându-i țărâna înghețată,
În vreme ce ochii încă nu i se închiseseră și mai palpitau

Și buza de jos i se îngroșase și i se învinetise.
Și nimeni nu-l mai putuse apăra, îl trădaseră
Și securitatea, și armata,
Și gărzile patriotice care nici ele,
Probabil, nu aveau altă soluție,
Din moment ce el de bună voie nu renunța,
Și el murea, mai sperând caraghios
Că vor convoca Marea Adunare Națională.

Și cu neputință îi era nefericitului lider
Să mai fie credibil, după ce mințise
Și instaurase minciuna, și sacralizase minciuna
Și ea se transformase în sistem politic
Și în regim penitenciar cu zăbrele la frontieră.

Cine să te mai creadă, nefericit lider,
Când noaptea se adună deasupra poporului tău
Și potrivnicii tăi te împing să faci
Numai greșeli? Și uite, pe deasupra morții tale

Nelegitime, își dau mâna oamenii cinstiți
Și trădătorii și se bucură
Spionii de toate culorile și patrioții pătimiți,
Opozanții corecți și disidenții plătiți.
Democrația apare, în fiecare zi de decembrie,
Ca o abundentă secreție instantanee a glandelor
Sudorifice, asudăm democrație, tovarășe
Secretar general! În largul biroului tău,
Toate felurile de oameni ți-au pătruns
În intimitate; ți-au scuipat amintirea.
Vai de postumitatea tiranului mort!

N-avem noi vreme de probleme esențiale,

Nu ne pierdem vremea cu fleacuri din astea :
Moartea președintelui, împușcarea lui,
Culegerea lui de pe jos.
Acoperirea lui
Cu o foaie de cort.
L-au dus apoi, l-au spălat,
Ce puțin om era!
Ce mic, ce bătrân!
I-au măsurat
Și sexul, i-au legat picioarele, l-au spălat
Cu apă clocotită și săpun ordinar pe cel

Pe care, până ieri, îl aclamaseră și îl citaseră
Și uneori îl bârfiseră
Și alteori îl doreau mort.
Și iată-l mort în mâinile lor.

Și nu s-a vorbit
Aproape nimic despre situația rănilor lui.
Și, pe urmă, ritualul grotesc al înmormântării,
Nici creștin, nici păgân, nici civil,
Nici militar, două sicrie din rumeguș ordinar
Poartă în ele pe cei doi, care, până mai ieri,
Hotărâu și soarta mormintelor, și soarta
Fabricilor de industrializarea lemnului,
Și soarta înmormântărilor.
Dumnezeu să-i odihnească, amărății de ei,
Intrară în câte doi metri de pământ,
Lăsând afară palatele și ceremoniile, cu mii
De metri lucrați în cele mai scumpe materiale.

Ninge cu lapoviță, peste neterminata
Casă a Poporului, ca peste un cavou gol, în care
Stăpânii nu mai ajung, s-au oprit să ia o cină
În oraș, în cimitirul Ghencea militar, cu Gelu
Și Cerasela, cu plutonierii și cu sergenții.

Doi metri de pământ peste cei care au interzis
Orice risipă cu pământul patriei!
Bulgări înghețați bubuie pe sicriile lor și răman
Afară toate întâlnirile de lucru, toate casele
De oaspeți, toate panglicile netăiate
Ale noilor obiective, rămâne afară covorul
Special amenajat și cei doi se retrag
Încet-încet în ei înșiși,
Pentru a reveni, cândva,
În istorie, cu aura
Mormântului sărac pe frunte.

Noaptea de iarnă se compun repede și acope-ră
Totul. Soldații care i-au înmormântat
S-au întors pe la casele lor și nu-și explică
De ce nu mai pot să treacă printr-un cimitir
Nici ziua, nici noaptea, un coșmar s-a format
În cimitirul Ghencea militar, peste ei, în ei,
Pentru ei, grăbiți să termine treaba,
Dumnezeu Să-i ierte!
Mare păcat ți-ai făcut, Gelule,
Și groaznic mormânt ți-ai lipit de picioare!
Mă întrebi de ce cred eu că tu ești bolnav,
Că abia te mai miști câteodată și, uite, acum
Îți spun ce cred că ai tu : de tălpile tale
S-au lipit cele două morminte, pe unde calci
Le ai sub picioare, într-un magnetism infernal,
Pe care-l simți, dar nu-l poți înțelege
Până la capăt.
Toată viața ta, de acum încolo, cu tine vor fi
Și când te vei descălța, te vei descălța
Și de cele două morminte și pământul lor
Totdeauna va fi îngreunat de umezeala și cleios.
Tragedie și farsă pe tălpile tale.

A ostenit Che Guevara, nu știu ce se va alege
și din tine,
Până la urmă, și în grija cui vei lăsa
Pe copiii tăi și cele două morminte.

Însă n-avem noi vreme de probleme esențiale,
Noi suntem superficiali, nouă asta ne place,
Prostituția grabnic rentabilă.
A murit Ceaușescu?
Dă-l în mă-sa!
La câte a făcut,
E puțin ce-a pățit.
Ca un câine a murit Ceaușescu.
Nu-i nici o problemă. Aci firul
Se rupe, nu se mai fac reparații capitale
Pe bază de celuloid.
Mergem mai departe,
Viața continuă.
Ce contează problemele esențiale? Contează
Că sunt mai multe discoteci, mai multe curve,
Mai multe băuturi distilate, mai multe țigări,
Mai multe reviste pornografice,
Mai multă lumină în firme.

Ce repede trece vremea, tovarășe secretar general!
Cred că ați și putrezit, în acești ani,
Care s-au scurs. Cred că ați și devenit
O floare, împotriva tuturor legilor betonului,
Cred că ați devenit o floare, tovarășe
Secretar general, și mi-e milă de dumneavoastră

Și am o singură, mare rugămintă: să nu cumva
Să deveniți trandafir. Asta nu, măcar asta nu,
Să nu cumva să deveniți trandafirul lor.
Acceptați și un post de zambilă,
Nu vă formalizați dacă veți deveni ochiul bolului,
Nu veți pierde nimic dacă veți deveni o iarbă
Ordinară, într-o zi, istoria vă va recupera
Și tot ce ați îndurat acum, pe lângă partea
De pedeapsă pe care ați meritat-o,
Toate ingratitudinile, toate ofensele,
Toate lașitățile agresive, nu se poate
Să nu se răzbuie.

Fiți orice, faceți orice,
Numai un lucru vă rog: nu deveniți trandafir.
Și încă un amănunt: străduiți-vă să nu mai înfloriți roșu.
E prea mult ce a fost, e destul. Lăsați-l dracului de comunism.
Mai bine faceți Partidul micilor meseriași și tot dumneavoastră
Veți fi ales secretar general, mai bine partidul
Bălbăiților patriei.

Dar nimeni nu și-a dat seama că, prin rănilile
Dumneavoastră, au început să intre în țară
Nedorii tuturor zărilor. Ce au mai răs fari-seii!
Ce au mai parodiat formula aceea sărăcăcioasă
Și neinspirată a dumneavoastră, cu agenturili!
Vai, ce s-a mai scuturat de amuzament
Burtăverzimea națională și internațională!
Și, când colo, uite că așa și era. Agenturili
Au lucrat bine.

Însă n-avem noi vreme de probleme esențiale,
O să dăm, peste vreun deceniu-două, tribunalului
Teritorial Ilfov să rejudece această cauză
Și pe masa înaltei curți va sta, cu siguranță,
O floare culeasă de arheologi din cimitirul
Ghencea militar, o floare cu limba tăiată,

Ca și Nicolae Ceaușescu, o floare cu el în ea.

Ce rost au, însă, problemele esențiale,
Când atâtea alte priorități se succed, și ce
Să ne mai spună nouă un bătrân comunist
Împușcat pe la spate, exact ca în filmele
Imbecile cu comuniști, pe care le comandau
Amândoi la Consiliul Culturii și, în permanentă,
Erau nemulțumiți, la vizionări, de lipsa
De autenticitate a filmelor. În sfârșit,
În decembrie 1989, după ani și ani de strădă-nii
Și neajunsuri, urmând prețioasele indicații
Ale tovarășului și ale eminenței sale tovarășe
De luptă, academician doctor inginer
Elena Ceaușescu, un modest film românesc,
Realizat cu o cameră video oarecare, a ajuns
În fondul de aur al cinematografului mondial.
Era un film grotesc și elementar, cu doi
Comuniști împușcați pe la spate și care
Mureau eroic, refuzând să fie legați și cerând
Să fie împușcați împreună, cum trăiseră
Și luptaseră toată viața, cum ne chinuseră
Solidar în ultimii ani și filmul se realiza
De la sine. Numai după ceea ce spusese
atunci
Și nerespectând cu nimic ultima lor indicație,
Ultima și tragică lor rugăciune.

Astfel muri, împușcat pe la spate, ca un câine,
Hăituit de propriul lui popor, Nicolae Ceaușescu,
Într-o cazarmă, la Târgoviște, fără popă și
Fără Marea Adunare Națională, uitându-se la ceas,
Într-un palton și cu căciula pe cap, ultimul
Palton și ultima căciulă dintr-o garderobă
Împărătească, așa muri, mințit și singur,
Dar cu ea, cea care-l secondase sinistru,
Greșind și făcându-l și pe el să greșescă
De nenumărate ori. Doar cu ea lângă el,
Ca doi adolescenți iubindu-se într-un parc
Din Găești. În amintirea unei fanfare dintre
Cele două războaie mondiale, în amintirea
Unei iubiri cretine, cu tangouri, fără ideologie
Și cu marșuri sentimentale, care legănau spuma
Din halbele cu bere, în amintirea unui parc
din
Găești, așa muriră ei și încă n-a dat nimeni
Nici un anunț din partea familiei: Au murit,
În ziua de 25 decembrie 1989, iubiiții noștri
Părinți Nicolae și Elena Ceaușescu, într-un
Tragic, îngrozitor accident al istoriei,
Când mașina o luase la dreapta și ei continuau
Să creadă c-o pot duce la stânga. Sub gloanțe
Muriră, și biblicul prunc, pe care toată viața
Îl contestaseră ca niște idioți, se boteză
Și în sângele lor și acesta rămase și singurul
Motiv pentru care ei putură muri liniștiți:
Venise Crăciunul, căruia tocmai ei îi ținuseră
Piept, persecutându-l fără rușine.
Și târgoviștenii cei buni și viteji, care, și ei,
Erau induși în eroare, îl priviră cum moare,
De pe casele lor, repet, îl priviră cum moare,
De pe casele lor, din ordinul și sub comanda
lui
Ridicate, căci n-ar fi existat o minimă
Perspectivă asupra acestei morți, dacă el
N-ar fi chemat la zilnică jertfă poporul în-treg,
Dacă el nu s-ar fi încăpățânat să fie urât
De întregul popor, pe care-l punea să muncească,
Să-și facă uzine și fabrici, destule dintre ele

Hazardate, să-și ridice nenumărate case,
De pe înălțimea cărora să poată privi cum
este
Împușcat, pe la spate, ca ultimul câine
Al stăni, dirijorul de viclenie și de sfidare,
Analfabetul inspirat, arhitectul fără logică,
Dar cu o coerentă viziune paralogică, al acs-
tui
Mare tumult.

*

Nu s-a făcut niciodată în România atât de
mult
În atât de puțin timp, proiecte fabuloase
Și erori fabuloase, un drum peste
Munții Făgărașului și nebunia crescândă
A cenzurii, un canal care leagă Marea Nordu-
lui
Cu Marea Neagră, dar și sate prăbușite nemi-
los,
Orașe distruse într-o singură noapte, biserici
Rase de pe fața pământului, sate și orașe
Construite la loc și biserici mutate cu sila,
O țară în formă de șantier păgân, dar și
O economie gigantică, adesea problematică,
Dar vie, și toate făcute cu mâinile și cu min-
tea
Acestui popor răbdător, sub conducerea lui,
A aceluia pe care-l aruncă niște soldați
într-un sicriu ordinar și-l pierd fesenistii
în iarna stadionului Ghencea. Astfel se scrie
Istoria. Cum ar fi putut Nicolae Ceaușescu
Înțelege, fără violență și fără a pierde tot,
Că a fost prea destul cât a chinuit acest po-
por,
Cu foame, cu frig, cu sărăcie, cu poliție
Și nonlibertate, frângându-i voința, depășin-
du-i
Puterea de creație și de procreație, mîncân-
du-i
Sâmbetele și duminicile, toate în virtutea
Unui scop înalt și multe din pricina
Unei proaste organizări?

*

Așa apăru eroismul, în vremea socialismului
Multilateral dezvoltat, atât ca o cauză înaltă,
Cât și ca o compensație obligatorie pentru
Proasta organizare generală. Dar din asta
S-a și murit. Pentru că nu s-au știut prea bine
Legile rezistenței materialelor și s-a intrat
În munte și în malul de apă cu inocența unui
Student umanist inapt pentru nuanțe politeh-
nice
Și, totuși, socialismul n-a fost un faliment,
Și, totuși, am fost patru milioane de comu-
niști,
Asta a fost titulatura partidului nostru, asta
A fost titulatura noastră și, indiferent câți
Fripturiști și câți lași s-au găsit printre noi,
Câți demagogi și câți oportuniști, noi am fost
Comuniști din convingerea că suntem în sluj-
ba
Poporului și că mai bine acasă, coșari
Vinovați de funingine, decât departe de casă,
În albe halate, muștrătoare de atâta puritate.
Am fost comuniști din rațiuni patriotice,
Am ocupat acest partid, pe dinăuntru, cu va-
lori,
Cu competențe și i-am schimbat culoarea,
Iubindu-ne meseriile, copiii și țara,
Și, câtă vreme nu ni se respectă dreptul la tre-
cut,
Nouă și familiilor noastre, această țară
N-are dreptul la viitor.

*

Să ne înțelegem cinstit.
Noi n-am crezut în nici o ideologie și, ca do-
vadă, mergeam
La biserică și ne închinam, ne căsătoream
Copiii cu popă, n-am pus mâna pe o carte
De Marx sau de Lenin, nu ne-au îndoctrinat
Nici Gheorghiu-Dej, nici Ceaușescu, dar am
crezut
În libertatea țării, în gândirea cu capetele
Noastre, în industrializare, în etică și în
Echitate și în alte asemenea, care s-au dove-
dit
Mai mult sau mai puțin exagerate.

*

Și n-am crezut în agricultură și rău am făcut
Și o recunoaștem deschis și n-am crezut
în intelectuali și rău am făcut.
Am mințit în toate ședințele, în toate ședin-
țele,
Și am dormit pe apucate la toate conferințele
Și ne învățasem cu nonlibertatea, pe care

O păcăleam, dar bancuri făceam și sughițam
de răs
Printre aplauze și n-are cum să vină acum
Nu știu ce fonf, să ne judece, cu toți
Mincinoșii lui, că marele nostru vapor a mers
În direcția știută, când noi, care l-am făcut
Să meargă, de la galere venim, unde am tras
Fără orizont, zi și noapte, și la galere
Ne întoarcem, dacă e cazul ca vaporul
Să nu eșueze.

*

Dar suntem patru milioane de comuniști,
umiliți
Zi de zi de o vinovăție pe care n-o recunoaș-
tem.
Și n-avem noi vreme de probleme esențiale,
Dar dacă am avea, am putea înțelege nu nu-
mai
Răul, ci și binele, și am reține cumva
Și ceea ce a făcut Ceaușescu bine în viață.

*

Marele viscol sovieto-american a decapitat
Europa de Răsărit. Harta acestor pătimite
țări
S-a molipsit de relieful agitat al mării,
În zilele marii trădări de la Malta. Import-ex-
port
De țări europene. Două probleme au fost
Mai complicate. Două împotrivi:
Zidul Berlinului și Nicolae Ceaușescu,
Îndărătnic și tenebros, vulgar și rafinat,
Stupid și eroic, nedrept și nesupus,
Nicolae Ceaușescu a fost Zidul Berlinului.
Firește că a greșit, firește că Europa nu avea
Nevoie de un Zid al Berlinului, dar nici
Statele Unite ale Americii nu pot stăpâni lu-
mea,
Au ele în mâini toate industriile, toate
Comerțurile, toate oficiile de spionaj și toate
"Europele libere", recrutează ele agenți
Pretutindenii, dar China socialistă nu a murit
Și Japonia e din ce în ce mai galbenă. Și
Mai există și acest amănunt enervant:
Popoarele lumii. Domnule Bush, a fost cum
a fost
Cu rușii sentimentali, va fi mai greu cu Ger-
mania,
În ciuda tuturor trădărilor plauzibile.

*

Moartea lui Nicolae Ceaușescu pune în relief
Viața lui Nicolae Ceaușescu.
Cei ce simplifică
Lucrurile și se răzbuună pe amintirea lui,
Nu vor înțelege acest recurs. Dar
Cel mai interesant lucru este să-l privești
Pe Ceaușescu așa cum a fost.

*

Le-a avut pe toate și le-a amestecat,
De nu știi ce să alegi mai întâi: geniul
Politic în momentele de cumpănă sau imbe-
cilitatea
Indolentă, când parcă ștergea parbrizul cu
mâna,
Răspunzând, cu un salut monoton, uralelor
Prefabricate pentru el, cum și el prefabricase
Pentru Gheorghiu-Dej urale, dar despre cele
Cu care se obișnuise să fie întâmpinat,
Ajunsese să creadă că nu au de ce să nu fie
sincere.

*

Ce să alegi? Pe Viteazul care s-a opus
Cu pieptul gol tancurilor sovietice, din 1968
Încoace, sau pe tiranul mizerabil, care punea
Securitatea să asculte intimitatea
Personalităților epocii? El e și unul și
Celălalt, milos și trufaș, curajos și laș,
Stalinist și sovietic, temător de microbi
Și netemător de rachete, pronunțând aiurea
cuvinte
Obișnuite și recitând impecabil kilometri de
poezie,
Înverșunat împotriva țăranilor particulari
Și murmurând fără jenă imnurile patriotice.
El le salvează, prin felul nedrept în care a mur-
rit,
De nedreptățile pe care le-a comis în timpul
Vieții. Nicolae Ceaușescu, contradicție în
Termeni, paradox și enigmă.

*

Nu se mai putea cu Nicolae Ceaușescu, îm-
bătrânise,
Obosise, era din ce în ce mai tiranic și mai
Nedrept, dar nu el făcuse sistemul comunist,
Ci sistemul îl făcuse pe el și, atunci,
Cum l-ați ucis și de ce? Și cine erați voi,

Să-l uci-deți? Chiar dacă noi toți v-am fi cerut
Să-l uci-deți, spuneți-ne cine erați voi,
Să-l uci-deți? Ce calificare aveți? Ce mandat?

*

Ce antecedente? Ce îndreptățire? Ce justifi-
care?
Ce lege? Cine v-a trimis? Cine v-a învățat?
Cine v-a supervizat? Cine v-a ales? Cine v-a
convins?
Cine v-a grăbit? Cine v-a delegat?
Cine v-a supravegheat? Cine v-a îndoctrinat?
Cădeți în genunchi și închinați-vă și cereți-vă
O dată iertare. El era vinovat, pentru tot ce
Făcuse absurd în mica noastră Țiganiadă va-
lahă,
El era vinovat. Dar toți l-ați trădat. Și, vai,
Ce important ar fi fost să rămână viu, să de-
pună
Mărturie, și eu însumi, acasă la mine,
Trădându-l, de frica ororilor care i se puneau
În seamă, am plâns și am căzut de acord și,
Totuși, sistemului nu i s-a întâmpat nici un
Rău ireparabil, pentru că Nicolae Ceaușescu
Întruchipa sistemul ca o anomalie a sistemul-
lui,
Ca o excepție naționalistă, ca un dictator
Medieval. Și iată, întreb eu, azi, se confirmă
Capetele de acuzare pentru care a fost con-
damnat
Și acuzat? Căinii latră la Târgoviște, uneori,
Noaptea, fără motiv, ca la o crimă nedelega-
tă,
Latră căinii jur împrejur de Turnul Chindiei.

*

Acesta a fost Nicolae Ceaușescu, un saltim-
banc
Și un erou. A trăit ca un președinte de coo-
perativă
Agricolă de producție și a murit ca un voie-
vod,
Bălbăit și genial, mai slab decât Elena Ceau-
șescu
Și mai puternic decât Uniunea Sovietică,
Iubitor de dreptate socială teoretică și adver-
sar
Al libertăților individuale practice. N-a făcut
Nici un război și, pentru că a salvat genera-
țiile
Tinere ale patriei de război, l-am numit Erou
al păcii.
O bună bucată de vreme, el
A fost ministrul de externe incontestabil
Al planetei Pământ, i-a împăcat pe chinezi
Și pe ruși, i-a împăcat pe evrei cu arabii,
Citea cu pasiune toate cărțile despre
Napoleon Bonaparte, dar n-a avut tăria de
caracter
Să oprească umilirea poporului său,
Nu s-a temut de nimeni și i-a fost frică de toți.
Minciuna i-a fost tactică și adevărul strategie.
L-au judecat niște oameni, obligați,
Pe neașteptate, să-l condamne la moarte,
Avocații din oficiu l-au acuzat tot pe el.

*

Procurorul era în pulovăr, Gelu trimitea
Bilețele instanței, Stănculescu părea
A nu-i fi văzut niciodată pe cei pe care, sfios,
Până atunci îi servise, Virgil Măgureanu pri-
vea
De la cea mai mare distanță procesul,
Mugurel Florescu a avut tăria să converseze
cu
Ceaușescu, în pauza dinaintea sentinței.
Nu s-a declarat recurs din oficiu, așa cum

Cerea legea. L-au bălăcărît cum le-a venit?
La gură, iar el cerea să fie judecat de
Marea Adunare Națională. Până în ultima cli-
pă,
N-a recunoscut legitimitatea și legalitatea In-
stanței.
A plecat la moarte îngânând versuri
Din cântecul "Deșteaptă-te, Române", pe ca-
re-l
Adoptaseră ga imn tocmai cei ce veniseră
În locul lui la putere și care îl și omorau,
Cu această ocazie. A murit împușcat pe la
spate,
Condamnat fără probe de un tribunal impro-
vizat.

*

Nu că n-ar fi fost motive să fie condamnat,
Dar nu acelea erau motivele. A precizat că e
Trădare și e lovitură de stat. A mai apucat
Să strige pentru România liberă și independen-
tă.

*

După cum merg lucrurile și după cât de
exact
Se confirmă cuvintele lui, unul dintre nume-
roasele
Socluri, golite, în oraș, de statui, parcă pe el
Îl așteaptă. Oricum, chiar dacă n-avem noi
vreme,
Acum, de probleme esențiale, privind dialect-
tic,
Și bunele, și relele lui, pentru o dreaptă
Judecată a noastră asupra noastră înșine
Și pentru o corectă situație a lui, aici și acum,
Cu deplină obiectivitate față de realitate,
Cu înverșunare împotriva oricărei tiranii
Și a oricărui tiran, dar cu milă istorică
Față de dictatorul care a devenit între timp
Floare, cu ură și silă față de Zidul Berlinului,
Care depozitase un virus durabil, dar cu milă
Neputincioasă față de imaginea lui căzând
În genunchi și cu ochii încă vii, contemplân-
du-și
Pieirea, în numele iubirii față de poporul ro-
mân,
Introducem recurs.

*

Poate că sentința va fi aceeași, poate că
Nicolae Ceaușescu va fi și mai grav acuzat,
Dar cu siguranță îi vor fi recunoscute și me-
ritele,
Poate că rejudecarea procesului său, într-o
Deplină sinceritate, ne va arăta cât a fost
Sistem și cât a fost ființă, în tot ce-a fost
Și-am trăit și-am îndurat, dar cunoașterea și
Recunoașterea adevărului ne vor scuti de re-
petarea
Acelorași erori, poate că vom înțelege,
în sfârșit, cine a avut interesul ca
Nicolae Ceaușescu să moară atât de repede,
Poate că vom afla ce-i cu noi.

*

De aceea, spre deculpabilizarea acestei țări
Mereu triste, spre limpezirea dosarului isto-
ric
Al poporului român, în procesul privindu-l
pe
Numitul Nicolae Ceaușescu, n-avem noi vre-
me
De probleme esențiale, dar introducem re-
curs!

BANI LA KILOGRAM

După un meci disputat de clubul Estadilla (Spania) gazdele au rămas nemulțumite, deoarece arbitrul ar fi favorizat echipa oaspete. Spre a se răzbuna pe acesta, conducătorii clubului respectiv i-au plătit baremul (11200 pesetas) în monedele de valori cele mai mici. În acest fel baremul a ajuns să... cîntărească 36 kg. Și, cum organizatorii au negat că ar avea la dispoziție vreun mijloc de transport pentru arbitru, acesta a fost nevoit să-și care singur sacul cu bani circa 3 kilometri pînă la gară. Gestul lipsit de politețe al clubului Estadilla a avut și un epilog neașteptat: suspendarea pe timp de șase luni din campionat!

Mircea PETROMAN,
redactor sportiv al Trustului de Presă "Magazin"

Ipoteze inedite

SUMERIENII ȘI BASCII - ACELAȘI POPOR PLECAT DIN ARDEAL?

Răspunsul la aceste importante întrebări poate fi dat numai analizând problema în mod pur științific și pluridisciplinar.

Astfel, după cum s-a demonstrat în cartea "De la Tărtăria la Țara Luanei", sumerienii au plecat, în mileniul V î.e.n., de la Tărtăria pe Mures în Sumer (actualul Irak), ducând cu ei portul, limba și tradițiile. Scrierea de pe tăblițele de la Tărtăria, confecționate din lut local, este mai veche cu 1000 de ani decât cea de pe tăblițele similare din vechiul Sumer.

Apoi, în articolul "D'ou viennent les Basques", publicat în revista bască Haize Garbia - "Vant Curat", nr. 31, Paul Lazăr Tonciulescu a demonstrat plecarea bascilor de la Dunărea de Jos, fenomen conservat în tradițiile basce, în port, cântecetele populare și limba. Noi avem astăzi mai multe cuvinte comune cu limba

bască decât avem în limba latină clasică. În plus, limba dacoromână și cea bască sunt singurele limbi care au conjugarea cu "ba", pozitiv și negativ (v. da, ba da). Raporturile etnice dintre basci și dacoromâni au fost confirmate și de studiile hematologice efectuate asupra bascilor de către prof. Soucharad prin anii '50 și care au demonstrat plecarea bascilor din Europa Centrală.

Dr. ec. Ștefan TARJOC
Timișoara

Când politicienii vorbesc...

* Eu aș putea să fiu președinte pentru o zi, dar o zi polară de șase luni.

* Bătea ploaia cu grindină, mare cât singurul testicul al lui Oliviu Gherman.

* Biblia e ca un far luminând în noapte, în jurul căruia roiesc ca muștele toate celelalte cărți.

* Petre Mihai Băcanu seamănă cu un șobolan fiert în ulei de frână.

* Nu ne enervați că aducem și o guvernare militară! (...) De ce răzi, Blaga?

Esti în stare să te faci general ca să ajungi prim-ministru?(...) Noi nu vom vota moțiunea de cenzură, dar nici în favoarea Guvernului, care se ține într-un fir de păr. Prefer firul de păr al lui Tăriceanu, decât pe cel al lui Băsescu. (octombrie 2007)

* Decât o democrație bolnavă, mai bine o dictatură sănătoasă.

* România este țara unde aviația e la pământ, iar agricultura e în aer.

* În fiecare copil de român se naște un Vadim Tudor!

* Nu întotdeauna evenimentele propriuzise coincid cu mersul neuronilor noștri.

Culese de Ștefan TOMOIOAGĂ
Redactor-șef al revistei "Foaia Săcăluzului",
din cadrul Trustului de Presă "Magazin"

Nostalgiile tandre

UN ACTOR DESPRE UN ACTOR

„În 1968 am participat la Teatrul Națiunilor de la Paris. În «Troilus și Cresida» el (Gh. Dinică, n.m.) a jucat rolul unui cerșetor care însoțea armata, iar la final trebuia să spună un monolog din care reieșea că viața e de cacao. Numai că Gigi a rezolvat finalul într-un mod inedit: a făcut o pauză și apoi cu brațele ridicate, cu fața la public, a ridicat un picior ca și cum s-ar fi șters de rahat. În sală erau numai specialiști în teatru din toată lumea și au explodat în aplauze toți. Noi am câștigat festivalul, iar Dinică a fost recunoscut ca un actor de geniu”, își amintește maestrul Rucăreanu.

Cristina MATEI

Redactor - "Jurnal de Moldova Nouă" al Trustului de Presă "Magazin"

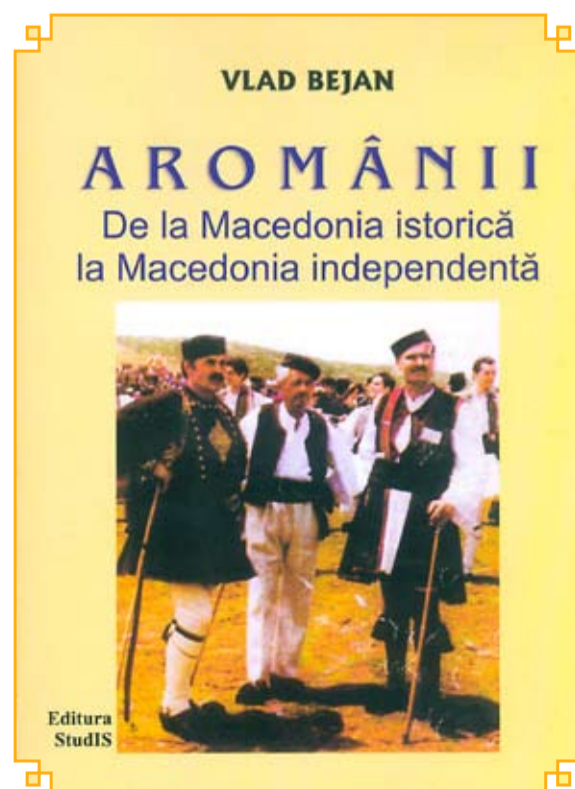
S-A SCRIS ȘI ASTFEL...

"Cu un urât mirositor vocabular (...), Arghezi nu face în poezie decât ceea ce a făcut Picasso în pictură, introducând ca material artistic excrementele... Crâmpie de frumusețe adevărată se mai întâlnesc pe ici-colo în poeziile lui Arghezi..."

Sorin Toma

Marioara MICULA,
redactor al revistei "Jurnal de Bara",
din cadrul Trustului de Presă "Magazin"

"CARTE FRUMOASĂ, CINSTE CUI TE-A SCRIS"

Prin bunăvoința doamnei Lucia Crudu, am primit la redacție volumul „Aromânii – de la Macedonia istorică la Macedonia independentă”, semnat de domnul Vlad Bejan, autor a peste 25 de cărți tipărite în 19 ani. Evocarea aromânilor fiind o bucurie permanentă atât pentru directorul nostru – care aparține acestei etnii – cât și pentru noi, felicităm autorul și mulțumim doamnei Lucia Crudu.

Marius MATEI

Lui Mihai Eminescu...

Mi-ai întins o cursă vie,
Să-ți citesc cu admirație
Prea frumoasa-ți poezie
Scrisă cu atâta grație.

Nu degeaba ești atletul
Ce se-nalță pân' la cer,
Pentru Țară ești Poetul
Ce-a rămas ca un mister...

Câte-n Lună și în Soare
Tscodește al tău vers,
...Veronica să te-nsoare
Se-amăgește-un Univers...

Ai scris versuri mii și sute
Doar cu aur fin cusute!

prof. Aurel JICMAN
Timișoara

15 ianuarie 2010

"Din străinătate - Aș vrea să văd acuma natala mea
vâlcioasă / Scăldată în cristalul părului de-argint, / Să
văd ce eu atâta iubeam odinioară: / A codrului tenebră,
poetic labirint." 1866, 17/29 iulie - Familia

IADUL DE LA FRONTIERĂ

Cînd generalul Mortoiu, fostul șef al securității din Timișoara, mi-a dat ordin să dau foc hainelor primite de la Caritas din Germania, mi-am dat seama că destinul meu e pecetluit. Am înțeles că sila pentru acea epocă e definitivă și că definitiv de-acum înainte voi fi sub reflectoarele băieților... Nu-mi era parcă de-ajuns că toți scriitorii și prietenii îmi întorseseră spatele, cu câteva mici excepții...

Atunci mi-a încolțit brusc ideea de a fugi din propria-mi țară, dar cum? Pe uscat, pe apă, sau prin aer? Posibilitatea de a procura niște baloane meteo, de-a mă alia cu un doctor psiholog în această primejdioasă mărție umană, mă fascina. Deși nici unul din noi n-aveam cea mai mică noțiune despre baloanele cu care vroiam să trecem noaptea frontiera, spre libertate, merita încercat. Norocul

divin al unui vînt prielnic nu părea chiar o iluzie. Vor trage oare grănicerii în balon? Pe unde se poate trece mai ușor, printre foisoarele unde erau patrule fixe. Trebuia cercetat. Fără poezie. Cu sînge rece. O diabolică putere de a scăpa de iadul din țară mă împingea spre iadul de pe frontieră. Știam că se trage fără somație. Și așa, pînă atunci, județul de partid, puterea roșie locală mă considera oia neagră a scriitorilor. De zeci de ori chemat, frecat, criticat apoi în ședințe ridicole, umilit, trebuia să fac compromisuri de care mi-era silă, să cînt stindardele roșii ce-mi amăriseră primii pași literari. Tiranii locali, culturnicii care au ofilit cultura și arta Banatului, și alții, nesiguranța de la revista vestică, starea de tensiune, totul ajunsese la saturație. Dar dacă? Dar dacă mă vor prinde? Atunci se termină totul. Dacă reușesc să nu fiu împușcat... De 50 de ani grănicerii au tras în poporul român, în amaritul popor român care încerca să treacă fișia spre zări nu întotdeauna roze.

Călăii verzi de pe graniță, slugi abrutizate ale dictaturii, care-au împins mii de nevinovați în cimitirele anonime de pe linia ce separă România de Iugoslavia. Da. Tocmai ei. Crime, violuri, bătăi inimaginabile, cu care bieții frontieriști erau confrunțați. Noi, frontieriștii, trădători de țară... Noi? Nu mai pot vorbi morții legați cu sîrmă ghimpată, găsiți toamna prin lanurile de porumb necule. Fără documente, fără dosare, doar cu urme de schingiurii barbare, în secolul odios al comuniștilor. Permișiile și recompensele în bani, răsplata abilă pentru soldații care trăgeau în frații și părinții lor. La moartea poeziei, dar poezia nu trebuia să moară. Să fie salvată cu orice preț, dacă se poate, însă, nu cu prețul vieții. Ea e așa de scumpă și repetabilă. Da, îmi zimbea un procuror militar pe autobuzul 33, pun eu, bă, laba pe tine într-o zi, știa că sînt frontierist convins și mă amenința în public. La autoritatea lui, își permitea. În blocul turn în care locuiesc, ticsit de securiști și grăniceri și alți militari cu uniformă-n sînge, și cu dulci misiuni de extirpare a refractarilor la politica roșie, eram privit, tot așa, cu suspiciune. Mi-au găsit păzitori, ușă lingă ușă, cum, mai tîrziu, la pușcărie, chiar în patul în care dormeam 3 inși, mi-au plantat un turnător...

Damian URECHE

LA... VĂCĂREȘTI

Ancheta mea s-a terminat la Interne. Am fost vărsat la Văcărești, plasat în hruba din dosul spitalului, cu pereții picurînd de apă, care prinseseră mușchi ca peșterile și unde șoriceoaicele își fătau pui în buzunarele paltoanelor noastre. Toți generalii, foști miniștri ai lui Antonescu, primeau oarecare îngrijire medicală, eu absolut niciuna. M-am strecurat pînă în cabinetul medicului șef. Îl chema Ionescu, om tînăr, șchiop și cu o meșă de păr alb. Specialitate: chirurg. Mi-a șoptit la repezeală: «Știi perfect cine sînteți și vă port adînc respect. Dar am ordin să nu vă dau nici un fel de medicament».

Noroc că atunci puteam încă primi medicamente din afară. În două zile m-am vindecat. La Interne suferisem două luni.

În anul cît am fost ținut la Văcărești mi s-a anulat sentința pronunțată în contumacie, mi s-a admis rejudecarea procesului, mi s-au ascultat martorii și, cînd să se judece fondul, a căzut de la Justiție Lucrețiu Pătrășcanu, care era destinat morții. Avocatul meu, Petre Pandrea, a fost exclus din barou, eu pus în lanțuri și deus la Aiud, nejudecat. Locuiam în celulă cu un unghur, fostul secretar general al partidului național maghiar din România și cu ziaristul Vilman, un om plin de haz. Nu fusesem niciodată bolnav de rinichi. Aveam toate organele sănătoase. Au început dureri cumplite la rinichiul drept. Doctorul Ranca, medicul penitenciarului, nu m-a examinat niciodată să-mi spună ce am și nu mi-a dat absolut nici un medicament. În dureri atroce, care au durat unsprezece zile, i-am cerut măcar o sticlă cu apă ferbinte. Mi-a răspuns

că dacă îmi dă mie, trebuie să dea la toți și n-ar mai rămîne apă pentru făcut mîncare. Era un răspuns în batjocură din care am înțeles că am același regim ca la Interne și ca la Văcărești. După unsprezece zile de chinuri disperate, am eliminat o piatră de mărimea unui bob de fasole mijlociu, fără nici un ajutor medical.

De la Celular fusesem mutat la Secția II-a unde, într-o cameră mare, zăceam pe saltele de pae, fără paturi, înghesuții ca sardelele, vreo 50 de inși pe două rînduri, între care rămînea un spațiu liber, larg de un metru și jumătate. Aici s-a declarat a doua criză, aceasta la rinichiul stîng. Dureri care mă înnebuneau. Funcționa la această secție un medic intermediar, ales dintre deținuți, care avea rolul să trieze pe cei suferinzi și să-i scoată la vizita medicală. Era în persoană un fost cu-zist combatant, Dr. Cureleanu degradat acum de stupefiante. Mă zvîrcoleam de durere, dar nu era loc să mă mișc fiindcă între vecini n-aveam decît un spațiu măsurat de 40 de centimetri, cît puteai să te culci pe-o coastă. Noaptea, ieșeam în spațiul gol de la mijloc și mă tăvăleam gemînd în chinuri, dorindu-mi moartea. Generalul Florin Rădulescu, un vechi prieten, nu dormea toată noaptea, supraveghindu-mă înspăimîntat. Doctorul Cureleanu a refuzat să mă scoată la vizita medicală. După nouă zile de turbare, am eliminat în sînge o piatră tot cît fasolea, care avea o formă curioasă: era pe jumătate zimțuită, fapt care a provocat sîngele. Dr. Cureleanu m-a dus cu piatra la spital pentru curiozitatea ei. Mi-a spus că nu m-a scos la vizită pentru a nu fi acuzat că protejează pe naționaliști. Mîinea ca un morfinoman. Avea ordin să nu mă scoată. La spital, un alt doctor deținut mi-a strecurat două fiole de stupefiante să le am pentru vreo eventuală criză. Cureleanu le-a văzut. Cîteva zile s-a ținut de mine și nu m-a lăsat pînă nu i le-am dat că-i trebuiau pentru alt nenorocit și are să mi le restituie. Canalia le-a băut.

Nichifor CRAINIC

"Pe mine Iorga m-a scos din pușcărie"

"Pe mine — mi-a mărturisit Arghezi — m-a scos din pușcărie N. Iorga. El a venit personal la Văcărești să-mi aducă decretul de grațiere. Pe atunci închisoarea era înconjurată cu un gard de sîrmă ghimpată, de înălțimea unui stat de om. Iorga era însă mai înalt decît gardul, iar eu... cum mă vezi. El și-a coborît deci mîinile peste gard, iar eu mi le-am înălțat către ale sale. Timp de cîteva minute am stat așa în tăcere cu mîinile încleștate, vorbindu-ne numai din ochi. Tîrziu i-am putut mulțumi.

— Te aștept la redacție, mi-a zis apoi la plecare : Vreau să fac din „Neamul românesc” prima gazetă a țării?. Cu d-ta sînt sigur că voi reuși.

Seara eram acasă și începeam un nou capitol de viață. La redacția „Neamului românesc” nu m-am dus însă nici atunci, nici mai tîrziu. Pe deoparte nu voiam să intru imediat în vîrtejul publicistic bucureștean, pentru mulți din confrății mei, printre care E. Lovinescu, ca și pentru oamenii politici care făcuseră „România Mare”, eu fiind încă un „trădător”, așa cum era socotit și Slavici al d-tale (în calitate de ardelean, V.N.). Și apoi Iorga făcea exces de patriotism, ataca în stînga, ataca în dreapta, polemiza cu neastîmpăr, vazîndu-se numai pe sine și poziția sa. Azi putea să fie cu generalul Averescu, mîine cu Iuliu Maniu sau Argetoianu. Eu înțelegeam altfel, atît patriotismul cît și publicistica, așa încît m-am hotărât să nu-l urmez.

Peste un an, doi, timp în care el îl scuipase pe I. Slavici pe Calea Victoriei, ne-am întîlnit din întîmplare pe stradă. Cu degetul ridicat a admonestare mi-a spus nu mai atît :

— Scaunul d-tale e liber încă. Vino !
Nu m-am dus nici acum.

Ce-a urmat se știe. Literatura mea nu i-a plăcut nicidecum, și timp de ani în șir „Neamul românesc”, atît prin N. Iorga personal, cît și prin diverși „cocoși”, atacîndu-mă necontenit ca pe un spirit nefast al literaturii române. După gazeta sa eram pornograful nr. 1 al poeziei noastre. Mi-a fost împotrivă la orice propunere de premii, la orice consacrare oficială.

Un timp am tăcut și m-am amuzat, dar apoi m-am plictisit și m-am hotărît să răspund. Am făcut-o mai ales prin „Bilete de papagal” și apoi prin alte publicații. „Cocoșii” n-au putut să-l apere, iar răspunsurile mele l-au indignat și l-au amărît. Polemicile au continuat cu aceeași virulență de ambele părți, fără a bănuși că undeva s-a scris pentru el ceasul negru al morții. Un ceas înfiorător, care m-a găsit cu totul nepregătit și fără să-i fi putut mărturisi o singură dată sentimentele de admirație ce i le-am purtat întotdeauna. Pentru puțini oameni am avut atîta admirație ca pentru N. Iorga, și așa putea spune chiar atîta iubire. A fost într-adevăr un om excepțional, o flacără care a ars necontenit pînă în ceasul urgiei, un adevărat munte al culturii omenești. La moartea lui am plîns, și am rămas pentru totdeauna cu regretul că marele învățat n-a bănușit niciodată adevăratele mele sentimente pentru el.

Și astăzi mă doare că l-am amărît atîta, cum mă doare și faptul că el, învățatul învățaților, n-a putut trece peste o discordanță care nu se putea evita”.

Vasile NETEA

"Hai, băieți, împreună!"

Radu Popescu era un debitor - infatigabil de anecdote din lumea scriitoricească și teatrală. În centrul lor apărea cel mai des Victor Eftimiu, printre intimitii cărui se număra. Cînd formațiunile politice de dreapta din România își creaseră toate organizații paramilitare și terorizau cu ele strada, partidul național țărănesc, principala forță democratică a vremii, a hotărît, să pună pe picioare așa-numitele „gărzi țărănești”, destinate să dea replica potrivită agresorilor. Aveau să opună „cămășile albe” celor „verzi” și „albastre”. Trebuia compus un marș al gărzilor țărănești, iar textul corespunzător se aștepta de la poezii partidului. O ofertă venise îndată din partea lui Demostene Botez, dar suna urît sub raport vocalic, chiar din primul vers, mi-a povestit cu maliție Victor Eftimiu. Atunci a scris el unul, incomparabil mai reușit. Și Eftimiu recita foarte mîndru cum începea, ca o chemare către țărani cu secera și muncitorii care duc pe umăr cio-canul. Radu Popescu deținea amănunte savuroase despre istoria aceasta.

Într-o după-masă, Eftimiu a trecut pe la Corso, unde-și făceau veacul gazetarii tineri.

Avea să-i încredințeze lui Radu Popescu o misiune importantă: să ia cîteva colege și să fie cu ei, în haine de seară, acasă la el, către ora opt. Radu Popescu s-a conformat. Acolo, Eftimiu în smoking și Agepsina Macri gătită ca pentru o recepție, așteptau sosirea reprezentanților partidului național țărănesc, invitați să asculte marșul. Autorul lui îl pusese și pe muzică, însușindu-și senin, susținea Radu Popescu, o cunoscută melodie, *Le beau Danube bleu*, întîi Eftimiu a recitat textul cu multă însuflețire. Apoi l-a cîntat acompaniat de Agepsina Macri, care

hotărîrea urmînd a fi luată mai tîrziu, la cel mai înalt nivel. Iar Eftimiu, care voia să le smulgă neapărat acceptarea marșului, insista: „Agepsina, încă o dată, mai cu foc!” Și către Radu Popescu și amicii săi: „Hai, băieți, împreună!” întrecînd importanții oaspeți tot întîrziiau să se pronunțe, a trecut la o ultimă demonstrație care nu le-a mai lăsat nici o scîpare: „Să facem o horă”, a propus el, și, apucînd mîinile invitaților, a poruncit plin de antren: „Acum cu toți laolaltă, într-un glas!”

Eftimiu făcea profesie de cinism. Una din scînteietoarele sale maxime sună: „Există imbecili care își închipuie că o anumită anchiloză temperamentală cu care venim pe lume — o infirmitate ca oricare alta — devine virtute, dacă o botezăm caracter.”

Alta, „Am pierdut tot — și ne mai este frică de comunism! E mai cuminte oaia, fiindcă — spune un proverb persan — oaia moartă nu se mai teme de lup”, îl pregătea să întîmpine perfect adaptat noile vremuri.

A fost, prin urmare, un scriitor maleabil, prinziînd îndată, din aer, cam ce dorea regimul. Dar, curios, sub reputația de hahaleră păstră destulă independență și dovedea nu o dată curaj. Drept care, a traversat mai demn ca alții epoca.

Ovid S. CROHMĂLNICEANU

Eftimiu, alături de actrița Dida Solomon Callimachi

a trecut la pian. Eftimiu pîndea pe fețele frunțașilor țărăniști semnele entuziasmului. Ele însă se lăsau așteptate, pentru că delegații fuseseră instruiți să evite orice angajare decisivă,